

De vijftiende-eeuwse schattinglijst van Drenthe

Redmer Alma

pen wordt aangehouden, kunnen we ervan uitgaan dat aan het eerste blad nog iets voorafgegaan moet zijn. Omdat het boekje in een katernvorm is gevouwen, zal er dus tenminste nog één blad om het katern hebben gezeten, zodat bijv. Coevorden op pag. [1] behandeld werd en Dalen en Wachtum op pag. [2]. Dat is ook de reden waarom ik hieronder de pagina's vanaf [3] nummer. Uit de vorm van het stuk kunnen we dus ook verklaren waarom Dieverder- en Beierdingspel ontbreken: deze zullen zijn behandeld in een volgend katern, of wellicht al op de (missende) laatste pagina's van het overgeleverde katern. Er is dus geen reden om aan te nemen dat de schatting alleen betrekking had op de vier overgebleven dingspelen en we kunnen er dus van uitgaan dat heel Drenthe aan deze belasting meebetaalde.

Heel Drenthe? Nee, één dorp kan zich blijkbaar aan de belasting onttrekken: de buurschap Assen. De reden hiervoor is zonder probleem te geven: de goederen die een klooster zelf exploiteerde werden dikwijls van belastingbetaling vrijgesteld. Ook kloostervoorwerken zullen vermoedelijk niet in de lijst teruggevonden worden. Andere gebruikers van kloosterlanden werden wel geschat, zoals Egbert Altinge te Schipborg, 'monikemeyr van Ossen' (pag. [29]) en Hapske, 'der monike neyer' te Yde (pag. [35]).

Wie ook ontbreken is de Drentse adel. We vinden geen Van Echtiens, De Vos van Steenwijken, De Mepsches en dergelijke geslachten. Ook zij zullen belastingvrijdom genoten hebben, net als pastorieën, kosterijen, vicariëën en prebenden. Wie we wel vinden, zijn de bewoners/gebruikers van erven en keuters. Uit de tekst valt af te leiden dat de volle erven werden aangeslagen voor 1 schild en de keuters voor 1 schild, behalve in Roswinkel, waar vrijwel iedereen 2/3 schild betaalde. Een enkele keer krijgt iemand korting omdat hij 'pauper' (arm) is, zij hoeven slechts een postulaatsgulden (ongeveer een halve schild) te betalen. Onder een buur worden niet alleen eigenheden verstaan; ook meters worden soms voor 2 schild, soms voor 1 schild aangeslagen.

In ieder geval is het duidelijk dat het niet om een personele belasting gaat, waarbij iedere volwassen Drent of zelfs maar ieder gezinshoofd werd aangeslagen. Arbeiders of anderen die geen boerderij met grond bewoonden en gebruikten, zullen we niet terugvinden. De term 'hoofdgeld' die in verband met deze schatting vaak gebruikt wordt, is dus niet juist. Eerder moet men het een 'ploegschatting' noemen. In de *Geschiedenis van Drenthe* vinden we vermeldingen van een aantal belastingen die door de bisschop van Utrecht uit Drenthe geïnd werden.¹ Geen van deze lijkt te koppelen te zijn aan de schattinglijst, maar de overeenkomsten zijn groot: het bedrag werd uitgedrukt in schilden en de volle erven betaalden precies of ongeveer twee keer zoveel als een keuter. Omdat uit de lijst afgeleid kan worden dat de inname begon bij Coevorden, het bischoppelijke centrum bij uitstek, en boven dien de bisschop eigenlijk de enige instantie was van wie men in de vijftiende eeuw een landschattung kan verwachten, hoeven we er niet aan te twijfelen dat het een bischoppelijke belasting betreft.

In de volgorde van de buurschappen valt nog een aantal dingen op. Op slechts twee gevallen na wordt eerst het kerkdorp genoemd en daarna de bijbehorende buurschappen. Deze worden vaak langs zoncongang (met de klok mee) genoemd, de natuurlijke volgorde die men toentijd graag aanhield. Omdat steeds eerst het kerkdorp genoemd wordt, ligt het waarschijnlijk dat de gene die de belasting kwam innen namens de bisschop langs de kerkdorpen trok en daar, met medewerking van de schulte, de afdracht van de belastingplichtigen in ontvangst nam. De hele lijst is door één hand geschreven en de volgorde wijst erop dat de lijstjes met namen en bedra-

In het begin van de zeventiger jaren werd in het Gemeenteearchief te Zwolle een lijst met ruim 700 Drenten ontdekt.² Verschillende onderzoekers hebben zich sindsdien met deze vondst beziggehouden, maar de meningen over de datering en de aard van de lijst lopen nog steeds ver uit elkaar. Waarschijnlijk is dat ook de reden dat zij tot nu toe nog niet uitgegeven is, hoewel de gegevens toch interessant genoeg zijn om in druk te laten verschijnen zonder dat op alle vragen een antwoord gevonden is.

Als mogelijke dateringen van de lijst zijn tot nu toe geopperd ca. 1430, ca. 1445 en 1475. Ondanks dat sindsdien de ordelen van de stoel uit de vijftiende eeuw zijn uitgegeven, waarmee de in de lijst voorkomende personen te vergelijken zijn, is er nog geen definitief uitsluitsel te geven over de datering. Ds. P. Datema komt tot zijn datering van 1445 op grond van de koersen van de schild (de munt die in de lijst gehanteerd wordt) van dat jaar³, maar aangezien de ordering verhoudingen van de munten in de lijst slechts bij benadering vast lijken te liggen, is dit wat mij betreft een niet geheel overtuigend argument (hoeveel een datering van 1445 geenszins uit te sluiten is). Voorlopig houd ik het erop dat de lijst dateert uit ca. 1450, met een ruime marge van 20 à 30 jaar.

Door de volgorde van de buurschappen en de vorm van het stuk te bestuderen, is iets meer te zeggen over de oorspronkelijke lijst. Wat nu bewaard is gebleven is een katern van 11 vellen papier, in de lengte door midden gevouwen, zodat in totaal 44 bladzijden ontstaan. Ik nummer die bladzijden (om redenen die hieronder uit de doeken gedaan worden) [3] tot en met [46]. Op het eerste blad ([3] dus) begint de lijst met Oosterhessen, dus in het dingspel Zuidenveld. Op pag. [17] begint het tweede dingspel ('secundus dinxspil'), Oostermoer, dat doorloopt tot pag. [32]. Het derde dingspel ('tertius dinxspil'), Rolderdingspel, vindt we halverwege Oostermoer, op pag. [19] en van het midden van pag. [23] tot halverwege pag. [27]. Tenslotte begint Noordenveld ('quartus dinxspil') bovenaan pag. [33] en loopt door tot de laatste pagina, [46]. Hieruit kunnen we verschillende conclusies trekken: ten eerste valt op dat van het eerste dingspel tenminste twee plaatsen ontbreken: Dalen en Wachtum. Daaraan voorafgaand zal Coevorden wel gestaan hebben, dat los van de dingspelindeling viel. Gezien het feit dat op het eerste blad de aanduiding 'primus dinxspil', of een ander kopje dat daar een dingspel van de buurschap begint, ontbreekt en gezien het feit dat in grote lijnen een logische volgorde van de buurschaps-

gen per buurschap voortdurend aangevuld werden. Ook uit de aanduidingen '1 rijnsgulden, restteert 2 rijnsgulden' blijkt dat het geen lijst is van belastingen die nog geheven moeten worden, maar een rekening van de daadwerkelijk betaalde bedragen.

Overigens is de volgorde niet geheel consequent aangehouden volgens de route die men bij de inning afliep. De schrijver heeft af en toe een dorp op een andere pagina beschreven dan waar men het verwachten zou en met name in het midden van het katern (rond pag. [23/24] dus) is het een rommeltje.

In hoeverre de lijst compleet is, is niet in alle gevallen uit te maken. Een aantal buurschappen zijn in ieder geval niet of onvolledig ingevuld, bijv. Anloo, Zuidlaarderveen, Westdorp. De enige buurschap die (naast Assen) ontbreekt, is Aalden. Het is echter mogelijk dat de belastingopdragen aldaar onder een andere buurschap zijn beschreven.

Munten en afkortingen

In de lijst worden de volgende munten gebruikt:

- s. schild = ongeveer 49 kromstaart
- r. of r.g. of r.gul. rijnsgulden = 2/3 schild
- post. g. postulaatgulden = ongeveer 1/2 schild
- arensgulden = 18 (?) kromstaart
- kr. kromstaart
- dns. g. = ?
- ort = een kwart; komt slechts voor op pag. [16] en is daar een 1/4 post g.

Het verband tussen de gebruikte munten is uit de lijst redelijk af te leiden, maar niet geheel exact en niet met zekerheid. De schilden vormen de meest gebruikte muntsoort. De overige valuta (arensgeldens, rijnsgeldens, postulaatgeldens en kromstaarten) worden gebruikt om de breuken aan te duiden; met Romeinse cijfers is het nu eenmaal moeilijk om andere breuken dan halven weer te geven. De waarde van de postulaatgulden wordt expliciet gegeven op pag. [20]: '24 kr. + post.', waarbij het plusje moet worden als een paleografische aanduiding voor 'id est', oftewel 'dat is'. Voor de verdere behandeling van de onderlinge verhoudingen zie men het artikel van ds. Datema.

De overige gebruikte afkortingen en latijnse termen zijn:

- r. of rest. of restr. restert/resteren
- pauper arm
- et est en is

Toelichting bij de tekst

De tekst is zo veel mogelijk letterlijk weergegeven, maar met enige standaardisering: de Romeinse cijfers zijn als Arabische cijfers weergegeven, y en ij zijn weergegeven naar de vorm van de letters, i-j en u-v-w zijn naar huidig gebruik aangepast (dus niet 'Iohan', 'jn', 'Euer', 'Vbbe', 'Zwtberge'), de afkortingen zijn opgelost, behalve de boven genoemde, alle persoons-

en plaatsnamen zijn met hoofdletters geschreven, de kopjes zijn omwille van de leesbaarheid vet gezet. Het handschrift is soms erg onduidelijk. De lezer ziet er dus op bedacht dat een naam als Hovinge ook als Honinge gelezen kan worden. Probleem is ook de afkorting 'io' of 'ro'; het is niet duidelijk of dit in alle gevallen als Johan of als Rolof gelezen moet worden.

Noten:

1. Gemeentearchief Zwolle, inv.nr. AAZ.01.1252.
2. P. Datema, 'Meer dan 700 Drenten uit het jaar 1445?', in: *Gens nostra* 29 (1974) 226-227.
3. C.A. van Kalveen, 'De late Middeleeuwen, 1395-1522', in: J. Herringe e.a., red., *Geschiedenis van Drenthe* (Amsterdam 1985) 197-240, aldaar 234-235.

Inhoud en moderne schrijfwijze van de plaatsnamen

De namen van de kerkdorpen zijn vet gezet.

Zuidlaren	Rolderdingspel (I)	20
Buurschap	<i>pagina</i>	
Dingspel Zuidenveld		
Oosterhesselen		22
Gees en Zwinderen		
Sleen en Erme		
Zuidsleën		
Noordsleën		
Meppen		
Benneveld		
Wezup		
Zweeloo		
Emmen		
Roswinkel		
Valthe		
Schoonebeek		
Odoorn		
Exloo		
Noordbarg		
Zuidbarg		
Westenesch en Weerdinge		
Dingspel Oostermoer (I)		
Borger		
Drouwen		
Buinen		
Ees		
Westdorp		
Gasselte		27
Gieten		28
Anloo		28
Annen		29
Schipborg		29
Ext		30
Gasteren		31
Bonnen		31
Anderen		32
Dingspel Noordenyeld		
Vries		33

Dondoren	33	[pag. 4]	<i>Item Frederyc Rentynghē 2 s.</i>
Bunne en Winde	34		<i>Item Olden Husync 2 s.</i>
Rhee	35		<i>Item Rolof ter Hofstede 2 s.</i>
Yde	35		<i>Item Rolof Eveykyn 2 s.</i>
Tynaarlo	36		<i>Item Rolof Landinge 2 s.</i>
Taarloo en Zeegse	36		<i>Item Schuryng 2 s.</i>
Zeyen	37		<i>Item Rolof Butynck to Nyen Elvynghe 2 s.</i>
Norg	37		<i>Item Jan Olden Eppinghe 2 s.</i>
Peest	38		<i>Item Hinryck Hinckelman 2 s.</i>
Zuidvelde	38		<i>Item Jan Helynghe 2 s.</i>
Westervelde	38		<i>Item Lubbert Gassinghe 2 s.</i>
Een	39		<i>Item Ludeken Hinckelman 2 s.</i>
Langeloo	39		<i>Item Rolef Jandelynnynghe 2 s.</i>
Roden	40		<i>Item Hinryck Brynck 2 s.</i>
Lieveren	41		<i>Item Oldenhuis 2 s.</i>
Steenbergen	41		<i>Item die Krumenhus 2 s.</i>
Sulte	41		<i>Item Tyde Subbertyng 2 s.</i>
Leutengewolde	42		<i>Item Jan Helyng 2 s.</i>
Foxwolde	42		<i>Item Jacob Nyerihuys 1 rgl. r. 2 r. gl.</i>
Roderwolde	43		<i>Item Reynken Olden Elvinghe 2 r. gl. rest. 1 r. gl.</i>
Peize	43-44		<i>Item Rolvynghe 2 s.</i>
Eelde	45		<i>Item Nysync 2 r. gl. r. 1 r. gl.</i>
Veenhuizen	46		<i>Item sal betalen Lubbert ten Peerboem</i>
[pag. 3]			
Oesterhessellen		[pag. 5]	<i>Item die buer to Scleen ende to Erme</i>
			<i>Item Bernt Womerynck 2 s.</i>
			<i>Item Evert van Zwyne 1 s.</i>
			<i>Item Wernse Hebynghe 2 s.</i>
			<i>Item Bernt Eblyghe 2 s.</i>
			<i>Item Aloef Homerynghe 2 s.</i>
			<i>Item Frederyk Bannerynghe 2 s.</i>
			<i>Item Hinryck Bannerynghe 2 s.</i>
			<i>Item Evert Eblynghe 2 s.</i>
			<i>Item Roloff Schuryng 2 r. ende dat ander sal</i>
			<i>betalen Ludeloff Heppinghe</i>
			<i>Item Rolef Bannerynghe 2 s.</i>
			<i>Item Item [!] Bantinghe 1 s. rest. 1 s.</i>
			<i>Item Jan Gibbykynghē 1 s.</i>
			<i>Item Sodebrynk 2 s.</i>

Dondoren	33	[pag. 8]	<i>Item Frederyc Rentynghē 2 s.</i>
Bunne en Winde	34		<i>Item Olden Husync 2 s.</i>
Rhee	35		<i>Item Rolof ter Hofstede 2 s.</i>
Yde	35		<i>Item Ludeken Eysyng 2 s.</i>
Tynaarlo	36		<i>Item Hinryck Bannynkynghe 2 s.</i>
Taarloo en Zeegse	36		<i>Item Eveykyn 2 s.</i>
Zeyen	37		<i>Item Hinryck Wlverynghē 2 s.</i>
Norg	37		<i>Item Stael ten Hole 2 s.</i>
Peest	38		<i>Item Ghert Tydinge 2 s.</i>
Zuidvelde	38		<i>Item Clawes Bannynghē 2 s.</i>
Westervelde	38		<i>Item Ludeloff Huesinghe 2 s.</i>
Een	39		<i>Item Rolof Nyen Harnyngē 2 s.</i>
Langeloo	39		<i>Item Volkyr Olden Huesing 1 s. r. 1 s.</i>
Roden	40		<i>Item Frederyc Renwerdinck 1 r. gul. rest. 2 r. gl.</i>
Lieveren	41		<i>Item Depthoren ende het Arnt Tyes 2 s.</i>
Steenbergen	41		<i>Item Luckyn Gademyngē 2 s.</i>
Sulte	41		<i>Item Reyner Albynghe 2 s.</i>
Leutengewolde	42		<i>Item Jan Wever koter 1 s.</i>
Foxwolde	42		<i>Item Wolter Havnyg 1 r. gl. r. 2 r. gl.</i>
Roderwolde	43		<i>Item Hinryck Maurisius 2 s.</i>
Peize	43-44		<i>Item Jan Flugghynghē 2 s.</i>
Eelde	45		<i>Item Frederyc Etynghe 2 s.</i>
Veenhuizen	46		<i>Item Talle Scleensche 1 s.</i>
[pag. 6]			
Oesterhessellen		[pag. 6]	<i>Item Egbert Hoyngē 1 s.</i>
			<i>Item Heinryck Schade 2 s.</i>
			<i>Item Jan Tedinge 2 s.</i>
			<i>Item [niet ingevuld]</i>
[pag. 7]			
		[pag. 7]	<i>Item die buer van Noert Scleen</i>
			<i>Item olde Gelynghe 2 s. ende heyt Ludiken</i>
			<i>Item Jan Stoernynges 2 s.</i>
			<i>Item Beert Thijs koter 1 s.</i>
			<i>Item Hinryck Stegyngē 2 s.</i>
			<i>Item Olde Polinghe 2 s.</i>
			<i>Item Bertolt Mentynghe 2 s.</i>
			<i>Item Jan Husynghē 2 s.</i>
			<i>Item Edyrghe 1 s. ende [!]</i>
			<i>Item Beert Hermyngē 2 s.</i>
			<i>Item Wychers hus 2 s.</i>
			<i>Item Gruter 1 s.</i>
			<i>Item Rolvync 1 r. r. 2 r. gl.</i>
			<i>Item Suuync 2 r. gl. r. 1 r. gl.</i>
			<i>Item Willem Hayng koter 1 s.</i>

[pag. 12]
Roswinkel
 Item Lude Grues 2 s.
 Item Engbert hues 2 s.
 Item Clawes Wernynghe die olde 2 s.
 Item Hasekynghe lycht woest ende en heeft niet betaelt

[pag. 10]
Zwele

Item Evert Conynghe 2 s.
 Item Lambert Olden Willynghe 2 s.
 Item Willem Nyen Apyne 2 s.
 Item Jan Hayynge 1 s. r. 1 s.

Koters to Zwele
 Item Jan die Wyse 1 s.
 Item Brant die Snyt 1 s.
 Item Roloff Bonyng 1 s.
 Item Jan Grues 1 s.
 Item Willen Bonyng 1 s.

[pag. 11]
Emne

Item Rolof Wrensing 2 s.
 Item Wyllem Brandinge 2 s.
 Item Roloff Hayynges 2 s.
 Item Geit Lusinges 2 s.
 Item Willem Nyen Rasing 2 s.
 Item Willem Smeding 2 s.

Koters van Empne
 Item Lubbert Smyt 1 s.
 Item Rolef Stuve 1 s.
 Item Wolter Havync 1 s.
 Item Ghert Schroder eyn s.
 Item Jan Stuve 1 s. koter
 Item Rolof Hont 1 r.
 Item Alpher van Schalchwijck 1 s.

Oderen
 Item Hinryck Dillyng 2 s.
 Item Roloff Nyenhus 2 s.
 Item Willem Quantes 2 s.
 Item Evert Werdinges 2 s.

[pag. 12]
Die buer van Exelo
 Item Jan Mensen 1 r. gl.
 Item Egbert Zijgers 1 r. gl.
 Item Jan Reyvers 1 r. gl.
 Item Egbert Wallynghe 1 r.g.
 Item Lambert Ellynge 1 r. gl.
 Item Hinryck Sanders 1 r. gl.
 Item Jan Albertes 1 r. gl.
 Item Willem Mensen 1 r. gl.
 Item Jan Tallen Lant Clawes Alberts 1 r. g.
 Item Roloff Eynsinge 1 r. gl.
 Item Albert Eynsinges 1 gl.
 Item Ghert Alberts sone 1 r. gl.
 Item Tyde Ellynghe 1 r. gl.
 Item Hinryck Binders 1 r. gul.
 Item Roloff van Hesser Sassen lant 1 r. g.
 Item Staes van Rosvynkje 1 post. gul. rest unius [!] kr.

Valte
 Item Nyenhus 2 s.
 Item Wytynghe s.

[pag. 13]
Schonen beke

Item Clawes Sasse 1 s.
 Item Hinryck Wolbers 1 s.
 Item Ghert Wenyck 1 s.
 Item Jan Wenynghe 1 s.
 Item Ludeken Sasse 1 s.
 Item Tyes Eysse 1 s.
 Item Evert Sasse 1 s.

[pag. 15]
Zuutberge

Item Ghert Husinghen 2 s.
 Item Jan Knechteryng 2 s.
 Item Willem Sickyng 2 s.
 Item Albert Germynge 2 s.
 Item Jan Camper 2 s.

[pag. 14]
Westenesche ende Werdinghe

Item Rolof Bettynghe 2 s. *

Item Roloff Alberthyng 2 s.
 Item Cecrt Wrensinge 2 s.
 Item Blormyng hues Hinryck 2 s.
 Item Hinryck Rabboldyng 2 s.
 Item Wichert Huesinge 2 s.

[pag. 16]

Item Item [!] Schieringe 2 s.
 Item Heymynghe 2 s.
 Item Jan Battynge 2 s.
 Item Olchynghe 2 s.
 Item Meyerynck 2 s.
 Item Willem Hayynge 2 s.
 Item Jan Bettynghe Rolof 2 s.
 Item Willem Segerynge 2 s.
 Item Ludiken Husinge 2 s.
 Item Tesen hus 2 s.
 Item Jan Rabbendinge 2 s.
 Item Arnt Hepping heft 1 post gl. 1 ort.
 Item Jan Ykynge 2 s.

[pag. 17]
Secundus dinxspil

Item Reyner Herynghe 2 s.
 Item Roloff Boltynge 2 s.
 Item Rolof Wolderinge 2 s.
 Item Herman Habingen 2 s.
 Item Westebrync 2 s.
 Coenraet 1 s. r. 1 s.
 Item Cornelijns Wever post. gul. pauper
 Item Jan Scloet 2 s.
 Item Reyner Smyt 2 s.

[pag. 18]

Druwen

Item Albert Husinge 2 s.

Item Scheren 2 s.

Item Jan van Ees die Johⁿ Verkinghe? 2 s.

Item Beert Broninge 2 s.

Item Beert Eggerte 2 s.

Item Albert Hatchytunge 2 s.

Item Jan Ykyng 2 s.

Item Wolter Lusskyng 2 s.

Item Heyno Tedinge 2 s.

Item Jan to Broninge 2 s.

Item Huge Heymyge 2 s.

Item Willem Schultinge 2 s.

Item Hinryck Fockyng 2 s.

Item Lambert Dillinge 2 s.

Item Egbert Sickynge 2 s.

Item scoelte Beert to Rosvinkel 2 s.

Item Lambert Hovink 2 s.

Item Jan Alynge 2 s.

Item Jan Symyt pauper post. gul.

Item Egbert Husinges 1 s.

Item Herbert Corenporte meyr 1 r. gl. r. 2 r.

gul.

Item Herman Bockens 1 s.

Item Jan Hoytinge 2 s.

Item Jan Luderinge 2 s.

Item Herman Grubbe 1 s.

Item Geert Nyenhus 2 s.

Item Hinryck Waffens 1 s.

Item Ian Westerbring 2 s.

Item Helperick Dijcks 2 s.

Item Reyner Dijcks 2 s.

Item Alert Tydekens 2 s.

Item Jan ten Torme 1 s.

Item Binneringe 2 s.

Item Wicher Werdige 2 s.

Item Jan Endinges 2 s.

Item Gese Odiges 24 kr. id est post. gul.

pauper

Item Willem Ansinc 2 s.

Item Jan Sissinc 2 s.

Item Alte Heemsinge 2 s.

Item Rummerringe guet pauper? 1 r. gul. rest.

dese 2 vors. sien myns heren meiers

Item Jan Wiltyng 2 s.

Die buren van Eess

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Husinge 2 s.

Grollo buer

2 r. gul.

Item Jacob Altinges 1 s.

Item Clawes Coters 2 s.

Item Hughne Wordinge 2 s.

Item ter Porten 2 s.

Item Geert Oestebryng 2 s.

Item Tide Wilkyng 2 s.

Item Ghert Hugesange 2 s. buer?

Item Jan Egberts 1 s.

Item Hillebrant van Halen 2 s.

Item Jan Westebryng 2 s.

Item Wolter Campinge hus 2 s.

Item Willem de Schomaker 1 s.

Item Gelmer Smyt 1 s.

Item Jan Elsinges 2 r. gul.

Item Willem de Wever 1 s.

[pag. 22]

Rolde

[niet ingevuld]

Item Willem de Schomaker 1 s.

Item Gelmer Smyt 1 s.

Item Tide Wilkyng 2 s.

Item Ghert Hugesange 2 s. buer?

Item Hillebrant van Halen 2 s.

Item Jan Westebryng 2 s.

Item Wolter Campinge hus 2 s.

Item Jacob Altinges 1 s.

Item Egbert Coytes 2 s.

Item Hinric to Echthaer 2 s.

Item Rolof Steging 2 s.

[pag. 23]

Myddelaren

Item Epe Bavinge 2 s.

Item Willem Prumenboem 2 s.

Item Roloff Bavinge 2 s.

[pag. 24]

Nielande Duerze buer

[niet ingevuld]

[pag. 25]

[pag. 26]

Witten

Item Aelken Schultinge 1 s. r. 1 s.

Item Herman van Elven 2 s.

Item Ludeken Schuryng 2 r. g.

Item Relof Husinges 2 s.

Item Biens Alert 2 s.

[pag. 27]

Schoenloe

Item Roloff Sueren 2 s.

Item Ludeken Scherven 2 s.

Item Frederyc Witeking 2 s.

Item Jan van Arvelde 2 s.

Item Diric Wever 1 s.

Buen buer

[pag. 19]

Die buren van Eess

Item Aernt Smeldinc 2 s.

Item Wicher Husinge 2 s.

Item Henric Hovinge 2 s.

Item Lambert Egbering 2 s.

Item Lambert Emynge 2 s.

Item Albert Helyng 2 s.

Item Roloff Wiltyng 2 s.

Item Jan Sickynge 2 s.

Item Henric Hovinge 2 s.

Item Wermoelt Hamering 2 s.

Item Lambert Heytyng 1 s.

Item Aernt Heppinge 1 s.

dese 2 vors. sien myns heren meiers

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Husinge 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Husinge 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item Jan Wiltyng 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

Item ten Bachus of Tydinge 2 s.

- Item Rolef Levekens* 1 s. 1 r. gul.
Item Lambert Homynge 2 s.
Item Wolter Husinck 2 s.
Pele buer
Item Gert Hus[ing] 1 r. gul. r. 2 r. gul.
Item Johan? Heemssche 1 s.
Item Tiesse Siegge 2 s.
Item jonghe Johan? Kanyng 2 s.
- Loen buer**
[pag. 27]
Item Hinryck Evekinge 2 s.
Item Hinryck Domers 2 s.
Item Hinryck Wallinge 2 s.
Item Egbert Edinge 2 s.
Item Willem Oestenbrync 1 s.
Item Jan Bayng 2 r. gul.

- Item Rolof Rummerringe* 2 s.
Item Jacop Sobringe 2 s.
Item Gabbe Bavinck 2 s.
Item Jan Aelkinge betaelt 25 kr. van Siger
Aelkynges gode
Item Jan Meyering 4 ar. gul.
- Gasselt**
[pag. 31]
Item Johannes Hovekinge 2 s.
Item Herman Hovekyng 2 s.
Item Frederic Tobinge 2 s.
Item Tydeman Pleyter 2 s.
Item Baye Wiltyng 2 s.
Item Lambert Iddekinge 2 s.
Item Huige Bekyng 1 s.
Item Baerle Bekinge 2 s.
Item Jan Gortinge 2 s.

- Item Rolof Rotige* 2 s.
Item Jan Oving 2 s.

Boerck

- Item Tideman Clynge* 2 s.
Item Herman Greve 2 s.
Item Gheert Pleiter 2 s.
Item Albert Husing 2 s.
Item Lubbert Renwerting 2 s.
Item Jan Bueringe 2 s. toe Husing
 2 s.
Item Jan Husing 2 s.

- [pag. 28]*
Gheten
[pag. 30]
Eechste
[pag. 32]
Anderen

- Item Hinryck Eberinge* 2 s.
Item Dibhoelt Latteringe 2 s.
Item Jan Ensing 2 s.
Item Ludekyn Kamping 2 s.
Item Herman Oldenzhusing 2 s.
Item Egbert Hovyn 2 s.
Item Jan Enyng 2 s.
Item Jan Eyssinge 2 s.
Item Aernt oft Jan Hoent 2 r. gul. rest. 1 r. gul.
Item Roloff Ubbe 2 s.
- Arlo**
[pag. 29]
Annen
Item Peter Schelert 1 s.

- Item Hinryck Julsteling* 2 s.
Item Ludeken Bavinge 2 s.
Item Albert Enyng 2 s.
Item Jan Juisinck 2 s.
Item Jan Noerthovyns 2 s.
Item Jan Niehavyng 2 r. gul. rest. 1 r. gul.
Item Jan Osering 2 s.
Item Hinryck Wigbertinge 1 s.
Item to Vogeling Luesse 2 s.
- Gasteren**
[pag. 31]
Item olde Jan Levyng 2 s.
Item Ludeken to Ammyng 2 s.
Item Buele Vockyng 2 s.
Item Jan Eppinge 2 s.
Item Jan Levyng van Nyen Levinge 2 s.
Item Ludiken Bentinges 2 s.
Item Jan Paping 2 s.
Item die Greve van Heemsing 2 s. *hus*
Item Jan Egberting 2 s.
Item Herman Hovinge 2 s.
Item Herman Greve 1 s.
Item Godckyn Tammyng 1 s. koter

Bommen ende sal staen by Geten

- Item Jan Westebringhe* 2 s.
Item Herman Camping 2 s.
Item Ottie Camping 2 s.
Item Herman Wolderinge 2 s.
Item Bruen Scroder 1 s.
Item Egbert Mensing 2 s.
Item Lubbert Westebringhe 2 s.
Item Jan Hovyn 1 s.
Item Willem Westebringhe 2 s.
- [pag. 33]*
3^{de} dinxspil 4^{de} dinxspil
- Item Lubbert Wirdinck* 2 s.
Item Herman Hoffstede 2 s.
Item Rolef Dymmering 2 s.
- Item Albert Schomaker* 1 s.
Item Woldering 2 s.
Item Heyno Moring 2 s.
Item Buele Tempeling 2 s.
Item Rolof Dikyng 2 s.
Item Reyner Bensing 2 s.
Item Egbert Dikyng 1 s.
Item Redger Quest 1 s. *ende he is*
Luenschen meyr toe Dorne
Item Paesschen 1 s.
Item Jan Queest 1 s.
Item Ludeken Klenke 1 s.
Item Jan Kuelenboerch 2 s.
Item Hinryck heren Henrix 2 s.
Item Jan Pijp op Iuderding 2 s.
Item Jan Kamping 1 s.
Item Woldering de Luenschen goet 2 r. gul.
r. 1 r. gul.

- Donre buer**
- Item Hinryck Klumper 2 s.
 - Item Hinryck Brinking 2 s.
 - Item Albert Byng 2 s.
 - Item Albert Herderyng 2 s.
 - Item Rolof Sueting 2 s.
 - Item Jan Brinkering 2 s.
 - Item Beert Husing 1 s.
 - Item Luken Elmering 31 kr. dat ander r. to 2 s. to
 - Item Hapske der monike meyer 1 r. r. 1 r. gul.
 - Item Buele Geert 1 r. gul. rest. 2 r. gul.
 - Item Heyme Havyng 2 s.
 - Op synen meyer
 - Item Jan Egbering 2 s.
 - Item Jan Wrentinc 2 s.
- [pag. 34]
- Bonne ende Winden**
- Item Egbert Svartewoelt 2 s.
 - Item Roleff Ellekens 2 s.
 - Item Alte Klaening 2 s.
 - Item Johannes Lunsche 2 s.
 - Item Jan van Wisen 2 s.
 - Item Willem Brabander 2 s. r. gul. rest.
 - Item Heyne Brabander 1 s.
 - Item to Winde Rolof Scroder 2 s.
 - Item Lubbert to Bunne 2 s.
- [pag. 35]
- Rode**
- Item Jan Jalinges 2 s.
 - Item Jan Haveman 2 s.
 - Item Reyne Oestebring 2 s.
 - Item Hinryck Mackinge 2 s.
 - Item Jan van Rede 2 s.
 - Item Mense Wolteringe 2 s.
 - Item Hillebrant 2 s.
 - Item Hinryck Elverdinge 2 s.
 - Item Hinryck Camping 2 s.
 - Item [niet ingevuld]
- Yde**
- Item Wieffe Lantinghe 2 s.
 - Item Ghiëbe ter Schuer 2 s.
 - Item Albert Titssinge 2 s.
 - Item Roloff Emighe 2 s.
 - Item Jan Schoping 2 s.
 - Item Willem Elmering 2 s.

- [pag. 37]
- Zyen**
- Item Battinges 2 s.
 - Item Tyes Alting 2 s.
 - Item Rolof Ebbens 2 s.
 - Item Wolter Diesing 2 s.
 - Item Herman Tettens 1 s.
 - Item Frederic Hageninc 1 s. r. 1 s.
- [pag. 39]
- Norch**
- Item Buel Wilsing 2 s.
 - Item Wibbott Hemans 2 s.
 - Item Geert Heymans 2 s.
 - Item Willem Fukers 2 s.
 - Item olde Helperic 2 s.
 - Item Jan Terkens 1 s. ofte Rolof Lukens soen
 - Item Diric Ruter 1 s.
 - Item Aukeken Papen 2 post. gul. pauper
 - Item Johan Ymmens 1 s.
 - Item Clawes Flores 1 s. 2 r. gul. vor sine meyers die noch nomen sal
 - Item Jan Hidding 2 s.
 - Item Egbert Rynssche 1 s. r. 1 s.
 - I [verder niet ingevuld]
- [pag. 36]
- Aerlo**
- Item Alert Bensinge 2 s.
 - Item Helperic Kokinge 1 s.
 - Item Hermen Willinc 2 s.
 - Item Obiges Jans 2 s.
 - Item Jan Ovinghe 2 s.
 - Item Albert Kampinge 2 s.
 - Item Jan Matinge 2 s.
 - Item Jacob Banninge 2 s.
 - Item Roloff Eykens 2 s.
 - Item Lodewich Brabander 2 s. r. gul. rest. 1 r. gul.
- [pag. 38]
- Peest**
- To Taerlo ende Zeechze
 - Item Alert Nyding 2 s.
 - Item Willet Rund 2 s.
 - Item Ziger 1 r. gul. r. 2 r. gul. ende dat ander sal sin lanther betalen ende het Schuite-
 - kyn
 - Item Egbert Nyding 2 s.
 - Item Abbel Ronds 2 s.
 - Item Geert Ludikens 2 s.
 - Item Roloff Prist 2 s.
 - Item Rolof Gretes 2 r. r. 1 r. gul.
 - Item Rolof Hinniges 1 s. r. 1 s.
- [pag. 40]
- Roden**
- Item Wicher Pippings 1 s.
 - Item Cone Pedeling 2 s.
 - Item Hillebrant Hugie 2 s.
 - Item Wermboelt Groens 2 s.

Westervelt

- [pag. 39]
- Eeden**
- Item Ian Bagiers 2 s.
 - Item Rolof Lammens 2 s.
 - Item Rolof Coseman 2 s.
 - Item Rolof Mages 1 r. gul. r. 2 r. gul.
 - Item Rolof Wickync 1 r. gul. ende 1 post. gul. ende dat ander rest.
 - Item Hinryck Porting 1 r. gul. r. 2 r. gl.
 - Item Herman Spaing 1 r. gul. r. 2 r. gul.
 - Item [niet ingevuld]
- Langelo**
- Item Buel Wilsing 2 s.
 - Item Heyme Havyng 2 s.
 - Item Willem Fukers 2 s.
 - Item olde Helperic 2 s.
 - Item Jan Terkens 1 s. ofte Rolof Lukens soen
 - Item Diric Ruter 1 s.
 - Item Aukeken Papen 2 post. gul. pauper
 - Item Johan Ymmens 1 s.
 - Item Clawes Flores 1 s. 2 r. gul. vor sine meyers die noch nomen sal
 - Item Jan Hidding 2 s.
 - Item Egbert Rynssche 1 s. r. 1 s.
 - I [verder niet ingevuld]
- Zuywelt**
- Item Albert Nyding 2 s.
 - Item Willet Rund 2 s.
 - Item Ziger 1 r. gul. r. 2 r. gul. ende dat ander sal sin lanther betalen ende het Schuite-
 - kyn
 - Item Egbert Nyding 2 s.
 - Item Jan Ebing 2 s.
 - Item Geert Ludikens 2 s.
 - Item Roloff Prist 2 s.
 - Item Rolof Gretes 2 r. r. 1 r. gul.
 - Item Rolof Hinniges 1 s. r. 1 s.

- Item Ian Schurinck 2 s.*
Item Heyno Scrants 1 r. gul. r. 2 r. gl.
Item Ghert Schomaker 1 s.
Item Heyne Levekens 1 s.
Item Abele Bakerynges 2 s.
Item Heyne Smyt 1 s.
Item Yde Brabbens 24 kr. r. 25 kr.
Item Ian Stegeman 1 post. gul. et est coter
Item Gese Brabander 1 post. gul. et est coter
Item Herman Swiders sone 2 s.
Item Hidde Rukema 1 s. r. 2 s.
Item Jan van Monster 24 kr. r. tandem
Item Hinryck Huginge 1 s.
- [pag. 41]
Lieveren
- Item Jan Simming 2 s.*
Item Bertolt to Leveren 2 s.
Item Willem Edels 2 s.
Item Keert Toleneren 2 s.
Item [niet ingevuld]
- Steenbergen**
- Item junge Jan Lubbens 2 s.*
Item Heyne Pries 2 s.
Item Ghert Hillebrant 2 s.
Item Herman Spanekers 1 s.
Item Egbert Rommers 1 s.
Item Hillebrant Steinberges 2 s.
Item Mense 2 s.
Item Ave Tesens 1 s. pauper
Item Herman Lukens 1 r. gul. r. 2 r. gul.
I [niet verder ingevuld]
- Sulterbuer**
- Item Zveder Sockeman 2 s.*
Item olde Rolef Ycking 1 r. gul. r. 2 r. guldien

- [pag. 42]
Lotingewolt
- Item Geert Juttens 1 s.*
Item Wolter Schuring [wij sf.?] 2 s.
Item Jan op ter Hoerst 2 s.
Item Jan Lunsche 1 s.
Item Jan Egbing 2 s.
Item Rolof Spoldes 2 s.
Item Kerstekyn Jan Elbyghes meyer 2 s.
Item Jan Schonmake 1 s.
Item Wobbe Hiddinck 1 s. r.
Item Evert Windessche 1 s. r.
Item Fockeswoelt
- Item Eyte Kema 1 s. r.*
Item Jan Kema 1 s. r.
Item Wolter Tesema 1 s. r.
Item Rolof Francks 1 s.
Item Ludiken Ryders 1 s.
- [pag. 43]
Roderwoelt
- Item Otte Bagens 2 s.*
Item Baroelt Voessema [bedrag niet ingevuld]
*Item Hobe Staels 1 post. gul. r. dat ander vor
enen boren te betalen*
- Item Geert Eytinghe 2 s.*
Item Steven Roleyes 1 s.
*Item Egbert Wittma 2 ar. gul. r. dat ander vor
1 koter als 1 ar. gul. 3 kr. st.*
- Item Lefert Otten 2 ar. gul. r.*
Item Alert Wiima 1 s.
Item Jan Kamping 1 s.
Item Wite Hinckemans 1 s. r. 1 s.
Item Eysse Poerssema 2 s.
Item Egbert Datema 2 ar. gul. 13 kr.
Item Eye op den Maden 1 s. r. 1 s.
Item Hinryck Emesema 1 s. r.
Item Jan Ryddering 1 s.
Item Jan Butma 1 s.
- [pag. 45]
Eelde
- Item Rolof Kamping 2 s.*
Item Jan Polling 2 s.
Item Soest Luciffoe 2 s.
Item Jan Allekers 1 s.
Item Claes bider Linden 2 s.
Item Rolof Pollinc 2 s.
Item Jan Lefers 2 r. gul. r. 1 r. gul.
Item Albert Ludikens 2 s.
Item Rolof Dalebius 2 s.
*Item Johan Hovyg 2 post. gul. r. 1 s. endē eyn
hael]]f kr.*
- [pag. 44]
Veenhusen
- Item Aern Ghellen meyer 2 post. gul. r. 1 s.
ende 1/2 kr.*
- Item Schultikyn 1 s.*
Item Gese van Elderwolde 1 s.
Item Geert to Elderwolde 1 s.
Item [niet ingevuld]
- [pag. 46]
Veenhusen
- Item Menisc Lands 1 s.*
Item Willem Landes 2 s.
Item Bernt Otten 2 s.
Item Heyne Nasen 2 s.
Item Grete op der Hoer[s]t pauper
Item Jan Hillens 2 s.
- Item Menisc Lands 1 s.*
Item Willem Landes 2 s.
Item Rolof Otters 1 s.
Item Reyner Bokens 1 s.
Item Bokens 1 s.
Item Hinryck Schomaker 1 s.
Item [niet ingevuld]
- [de rest ontbrekt]
- Item Jan Wemels 1 s.*
Item Jan Nyens 1 s.
Item junge Ludiken Arnt soen 1 s.
- Item Rolef van Cloten 1 s.*
Peyse